
Suport Lingüístic i Social

Pautes d'observació

Nivells A1, A2 i B1

Suport lingüístic i social

Pautes d'observació

Nivells A1, A2 i B1

Elaboració i coordinació:

Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics

Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya

Maig de 2016

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Compartir 4.0 de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se n'esmenti l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original.

La llicència completa es pot consultar a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.ca>

Introducció

En aquest document es presenten una sèrie de descriptors que permeten establir el nivell de competència lingüística en llengua catalana dels alumnes que reben Suport Lingüístic i Social (SLS). És un instrument que, si es considera convenient, pot ajudar a identificar el nivell de domini de la llengua dels alumnes que han rebut SLS, en relació amb la informació que, sobre aquests alumnes, s'ha de fer arribar al Departament d'Ensenyament¹.

El document de base que s'ha utilitzat és el "Marc Comú Europeu de Referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, avaluar" (MECR), publicat pel Consell d'Europa. El MECR defineix sis nivells de competència en el domini d'una llengua, a partir dels quals es poden establir objectius d'aprenentatge i mesurar el progrés en l'adquisició d'una determinada llengua:

A Usuari Bàsic		B Usuari independent		C Usuari experimentat	
A1	A2	B1	B2	C1	C2
Nivell Inicial	Nivell Bàsic	Nivell Llindar	Nivell Avançat	Domini funcional efectiu	Domini

Aquest nivells arriben fins al domini complet en una llengua i, per tant, els nivells més alts no són aplicables en alumnes en edat escolar. En el cas dels alumnes d'origen estranger, es considera que un cop assolit el nivell B1 en llengua catalana en totes les habilitats lingüístiques comunicatives ja no necessiten un suport lingüístic específic, tot i que això no vol dir que no continuïn necessitant suports personalitzats per seguir el currículum ordinari, especialment en les matèries amb més càrrega lingüística i cultural. Per tant, en aquest document es presenten descriptors per als nivells A1, A2 i B1 per valorar el nivell de domini de la llengua dels alumnes que han rebut SLS durant aquest curs. En aquests nivells, a escala global, el domini de la llengua es pot establir de la manera següent:

¹ Vegeu informació sobre els seguiments del Suport Lingüístic i Social a la web <http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/alumnat-origen-estranger/suport-linguistic-social>

B1	Es refereix al nivell en què l'aprenent pot comprendre les idees principals d'una informació oral relacionada amb temes coneguts (personal o acadèmicament). Pot fer front a situacions comunicatives per a les quals ha de mobilitzar vocabulari variat i expressar punts de vista i opinions. Pot narrar i descriure oralment o per escrit esdeveniments i situacions viscudes. Pot connectar frases per produir textos senzills propis de les activitats acadèmiques.
A2	En aquest nivell, l'aprenent pot comprendre oralment frases i expressions senzilles relacionades amb temes quotidians. Pot interactuar de manera molt senzilla en els intercanvis socials més habituals a l'aula (saludar, demanar permís, acomiadar-se). Pot trobar informació específica i previsible en documents senzills escrits relacionats amb el seu entorn acadèmic i social. Pot escriure notes i missatges curts.
A1	Describeix un nivell molt elemental. L'aprenent pot comprendre i utilitzar paraules, expressions quotidianes i frases molt senzilles, encaminades a satisfer les primeres necessitats de comunicació. La interacció oral exigeix la col·laboració de l'interlocutor (docents i companys) i les respostes són molt simples, sovint paraules soltes o frases curtes. Pot comprendre rètols o cartells escrits amb mots freqüents i notificacions amb informacions simples. Pot escriure dades personals, copiar o escriure paraules i frases curtes amb ajuda de models o altres suports.

Evidentment, tant aquestes escales generals com els descriptors que es presenten en aquest document són indicatius i es poden modificar en funció de les necessitats de cada centre, especialment pel que fa a adequar-los a les habilitats lingüístiques que els alumnes, d'acord amb els currículums, han de desenvolupar en funció de l'edat i el curs al qual estan adscrits.

D'acord amb l'enfocament comunicatiu del MECR, els descriptors defineixen allò que un aprenent pot fer, és a dir, les **habilitats lingüístiques comunicatives** que s'activen en situacions determinades. Per tant, es tracta d'una pauta d'observació d'allò que pot fer l'alumne, sigui en situacions habituals a l'aula o en activitats d'aprenentatge. En concret, es proporcionen descriptors per a les habilitats següents:

- Comprensió oral
- Producció oral
- Interacció oral
- Comprensió lectora
- Expressió escrita

A més dels descriptors relacionats amb les habilitats lingüístiques, per a cada un dels tres Nivells és proporcionen uns descriptors dels **recursos lingüístics** associats a la llengua com a sistema, que inclouen descriptors relacionats amb les competències gramaticals, lèxiques, fonètiques i ortogràfiques. Aquest descriptors tenen l'objectiu d'orientar sobre el grau de correcció lingüística que correspon a cada un dels nivells ja que, d'acord amb l'enfocament per a l'aprenentatge de llengües que promou el MECR, cal valorar allò que l'alumne sap fer en cada moment d'acord al seu procés d'aprenentatge i no en relació a un suposat "parlant nadiu ideal".

Cal remarcar que és una situació molt habitual que un alumne no tingui un mateix nivell de domini de la llengua en totes les habilitats. És evident que no és el mateix la llengua oral que la llengua escrita o les habilitats d'expressió que les de comprensió. Per tant, és perfectament

possible i natural que, per exemple, un alumne tingui un Nivell A2 d'expressió oral i un Nivell B1 de comprensió escrita.

A més dels descriptors dels Nivells A1, A2 i B1 que es presenten en la primera part d'aquest document, en l'apartat "Referències i altres recursos" es presenten altres instruments que poden servir igualment per valorar el nivell de competència lingüística dels alumnes. Cal destacar especialment el **Portafolis Europeu de les Llengües (PEL)** i els instruments que s'hi associen.

A1 Nivell inicial

Recursos lingüístics (llengua oral i llengua escrita)

- Té un repertori bàsic après de paraules i d'expressions senzilles relacionades amb informació personal i amb situacions concretes.
- Demostra només un control limitat d'algunes estructures sintàctiques i de formes gramaticals simples dins d'un repertori après.
- Pot enllaçar paraules o grups de paraules amb connectors molt elementals (*i, després...*).
- Pot pronunciar un repertori limitat d'expressions i paraules apreses, de manera que poden ser compreses si l'interlocutor està disposat a col·laborar en la comunicació.
- Pel que fa a la fluïdesa oral, pot elaborar enunciats molt curts, aïllats i generalment estereotipats, amb pauses molt freqüents per preparar la comunicació, buscar el vocabulari i per recordar les paraules menys familiars.
- Amb relació a l'ortografia, pot copiar expressions i paraules conegudes: anotacions simples, noms d'objectes i expressions utilitzades habitualment ("Em dic...", "Sóc de...") i utilitzar el punt.

ALUMNE:

CURS:

A1	Habilitats lingüístiques comunicatives En el nivell A1, l'alumne és capaç de:	SÍ	NO
Comprensió oral	<ul style="list-style-type: none"> Entendre preguntes senzilles sobre temes coneguts dels àmbits social, familiar o escolar: "Com et dius?", "On vius?", "Quants anys tens?"... 		
	<ul style="list-style-type: none"> Entendre aïlladament quantitats i hores, els dies de la setmana, els mesos de l'any... 		
	<ul style="list-style-type: none"> Entendre consignes o instruccions de tasques molt simples, si la parla és lenta i clarament articulada. Se li es poden demanar repeticions: "Tanca la porta, si us plau", "La classe comença a les 9", "El gimnàs és a la planta baixa", "Pinta el dibuix"... 		
Producció oral	<ul style="list-style-type: none"> Donar informació personal (localitat de residència, nom, edat, curs...) amb paraules o frases senzilles. 		
	<ul style="list-style-type: none"> Descriure de forma molt bàsica un espai físic conegut (casa seva, un espai de l'escola). 		
	<ul style="list-style-type: none"> Fer saber que no s'ha entès una informació (pot ser amb comunicació no verbal). 		
Interacció oral	<ul style="list-style-type: none"> Utilitzar durant la conversa expressions d'ús molt habitual: "Sí", "No", "M'agrada", "D'acord"... 		
	<ul style="list-style-type: none"> Utilitzar correctament les formes de contacte més habitual per presentar-se i acomiadar-se: "Hola", "Bon dia", "Gràcies"... 		
	<ul style="list-style-type: none"> Dir l'hora i expressar quantitats i preus. 		
	<ul style="list-style-type: none"> Obtenir alguna cosa que necessita amb ajuda, si cal, del llenguatge no verbal: l'atenció d'un adult, materials escolars... 		
	<ul style="list-style-type: none"> Demanar i donar informació personal bàsica sobre el lloc de residència, edat, nom, objectes presents durant la conversa... si l'interlocutor parla de manera lenta i clara. 		
	<ul style="list-style-type: none"> Utilitzar estratègies per mantenir la conversa, com demanar repeticions o aclariments o que l'interlocutor parli més a poc a poc. Pot ser amb ajuda del llenguatge no verbal. 		
Comprensió lectora	<ul style="list-style-type: none"> Entendre cartells i rètols en l'entorn habitual: "Laboratori", "Silenci", "Tanqueu la porta"... 		
	<ul style="list-style-type: none"> Entendre les instruccions bàsiques d'un programa informàtic: "Fitxer", "Guardar", "Imprimir"... 		
	<ul style="list-style-type: none"> Completar una fitxa amb dades personals: nom, data i lloc de naixement, edat... 		
	<ul style="list-style-type: none"> Entendre missatges curts i senzills sobre temes coneguts: una felicitació, una nota amb una informació breu ("Demà és festa"). 		
	<ul style="list-style-type: none"> Entendre informació concreta sobre una activitat en textos informatius: saber el dia i l'hora en que és farà una sortida escolar en un full informatiu. 		
	<ul style="list-style-type: none"> Entendre instruccions senzilles d'activitats escolars si són conegudes i d'ús habitual: "Copia la frase", "Relaciona amb fletxes"... 		
	<ul style="list-style-type: none"> Entendre informació concreta (nom, edat, lloc de residència) sobre persones en textos escrits (narracions o notícies). 		
	<ul style="list-style-type: none"> Copsar la idea general d'un text informatiu molt senzill o de descripcions breus i senzilles si van acompanyades de suport visual. 		
Producció escrita	<ul style="list-style-type: none"> Etiquetar amb paraules d'ús molt freqüent il·lustracions o esquemes: "noia", "casa", "llibre", "gos"... 		
	<ul style="list-style-type: none"> Omplir una fitxa amb informació personal si l'estructura és clara i pot demanar aclariments: edat, lloc de naixement, curs, aficions... 		
	<ul style="list-style-type: none"> Completar textos senzills sobre temes habituals utilitzant bancs de paraules. 		
	<ul style="list-style-type: none"> Escriure un text amb frases curtes i simples sobre informació personal: "Em dic i sóc de Visc a ". 		
	<ul style="list-style-type: none"> Expressar idees o comunicar informacions amb l'ajuda d'imatges o diagrames. 		

A2 Nivell bàsic

Recursos lingüístics (llengua oral i llengua escrita)

- Té un vocabulari suficient per satisfer les necessitats comunicatives que es produeixen en situacions molt habituals.
- Pot utilitzar estructures sintàctiques elementals, oracions bàsiques, expressions, grups de paraules i fórmules memoritzades per comunicar una informació limitada en situacions habituals. En situacions imprevisibles, se solen produir interrupcions en la comunicació i malentesos.
- Utilitza estructures gramaticals simples però encara comet errors elementals com, per exemple, confondre els temps verbals o no fer la concordança. Tanmateix, normalment s'entén el missatge que vol donar.
- Pot enllaçar grups de paraules amb connectors simples (*i, o, però, perquè i també*).
- La pronúncia permet, en general, entendre el missatge, tot i que, de tant en tant, l'interlocutor li ha de demanar aclariments.
- Pel que fa a la fluïdesa oral, pot construir frases sobre temes familiars en intercanvis curts, tot i que siguin evidents les vacil·lacions, les pauses, la reformulació i els falsos inicis.
- Pot escriure amb una relativa correcció fonètica (però no necessàriament ortogràfica) paraules que pot utilitzar oralment.

A2	Habilitats lingüístiques comunicatives	SÍ	NO
Comprensió oral	En el nivell A2, l'alumne és capaç de:		
	• Identificar la informació bàsica en missatges breus (llocs, hores, quantitats).		
	• Seguir instruccions directes, senzilles i habituals sobre activitats a l'aula o sobre l'ús dels materials escolars ("Guarda't el llibre a la cartera").		
	• Comprendre paraules, expressions i frases relacionades amb àrees d'actuació pròxima (per exemple, informació bàsica personal, familiar o sobre l'escola).		
	• Identificar el tema o la idea principal en una exposició oral si hi està familiaritzat o s'ha treballat prèviament.		
	• Entendre els fets essencials d'una narració breu i senzilla amb un argument lineal si està familiaritzat amb les situacions que hi apareixen.		
Producció oral	• Identificar el tema i la informació essencial en audiovisuals apropiats a l'edat si el llenguatge és clar i va acompanyat d'imatges.		
	• Descriure amb frases senzilles i sense gaires detalls altres persones (família o companys) i a si mateix (color dels cabells i dels ulls, alçada, complexió...).		
	• Descriure amb frases senzilles un lloc conegut (casa seva, l'escola).		
	• Explicar de manera senzilla opinions, aficions i preferències (què pensa sobre un fet, què li agrada o què no li agrada, el seu menjar preferit...).		
	• Explicar breument i de manera senzilla experiències personals o projectes (per exemple, què ha fet o què farà durant el cap de setmana o les vacances).		
	• Fer una breu exposició oral preparada sobre un tema conegut.		
Interacció oral	• Llegir en veu alta textos breus senzills i adequats a l'edat preparats prèviament de manera que el contingut sigui comprensible per a l'audiència.		
	• Demanar objectes: "Em pots deixar el llapis?".		
	• Demanar i donar informacions sobre horaris o altres dades concretes.		
	• Utilitzar les formes habituals per preguntar a algú com està o què fa i continuar la conversa.		
	• Fer preguntes i respondre'n en converses breus i ben estructurades sobre temes habituals en situacions previsibles de la vida quotidiana i de l'àmbit escolar (per exemple, amb els companys d'un grup de treball sobre la feina que estan fent).		
	• Mantenir una conversa breu amb una finalitat concreta: demanar permís, acceptar o rebutjar una proposta...		
Comprensió lectora	• Demanar aclariments i repeticions: per exemple, fer preguntes sobre el significat d'una paraula que no s'ha entès o demanar a algú que parli més a poc a poc.		
	• Entendre informacions senzilles sobre fets habituals en textos ben estructurats: horaris, notes a l'agenda, notes informatives...		
	• Seguir instruccions senzilles i habituals d'activitats escolars ("Tria una paraula i completa la frase").		
	• Identificar la informació bàsica de textos curts i senzills adequats a l'edat sobre temes coneguts si contenen vocabulari freqüent o quotidià i especialment si hi ha xifres, noms i il·lustracions que ajudin a situar el tema.		
	• Identificar el tema i informació bàsica en textos amb suport visual apropiats a l'edat relacionats amb els aprenentatges escolars.		
	• Entendre textos senzills amb una alta presència de vocabulari habitual o treballat prèviament.		
	• Distingir entre textos de ficció dels de no-ficció.		
Producció escrita	• Identificar una seqüència d'esdeveniments en un text narratiu senzill amb pocs personatges amb ajuda d'un organitzador gràfic.		
	• Omplir una fitxa o formulari amb informació personal, escolar i familiar.		
	• Produir frases i textos breus amb llenguatge descriptiu sobre persones, llocs i objectes propers.		
	• Connectar frases simples per elaborar un text sobre temes propers o familiars (ell mateix, rutines diàries, preferències i aficions).		
	• Narrar breument fets reals o imaginaris explicant què ha passat, on i quan, utilitzant connectors per indicar l'ordre cronològic (<i>primer, després, més tard, a continuació...</i>).		
• Elaborar un diccionari personal.			

B1 Nivell llinar

Recursos lingüístics (llengua oral i llengua escrita)

- Té un repertori lèxic suficient i un vocabulari adequat per expressar-se en les situacions habituals, encara que amb algunes repeticions, vacil·lacions i circumloquis. Encara comet errors rellevants quan es tracta de temes complexos o abstractes i tractats en situacions poc habituals.
- Utilitza de manera força correcta un repertori d'expressions i estructures gramaticals, tot i que encara s'evidencia en les seves produccions la influència de la llengua primera.
- La pronúncia permet la comprensió del missatge, encara que pugui produir ocasionalment errors significatius.
- En un text, pot enllaçar una sèrie d'elements senzills per formar una seqüència lineal d'idees relacionades entre elles.
- L'ortografia, la puntuació i la coherència dels textos escrits permeten comprendre clarament el missatge.
- Pel que fa a la fluïdesa oral, pot expressar-se amb relativa facilitat, encara que siguin evidents les pauses per a la planificació gramatical i lèxica i per a la reparació del discurs, especialment si es tracta de una intervenció extensa de producció lliure.

ALUMNE:

CURS:

B1	Habilitats lingüístiques comunicatives	SÍ	NO
Comprensió oral	En el Nivell B1, l'alumne és capaç de:		
	• Seguir les instruccions habituals sobre les activitats escolars, les rutines diàries o les normes de convivència.		
	• Entendre una narració breu i fer prediccions sobre com continuarà l'acció.		
	• Entendre informació general i específica en exposicions orals sobre temes relacionats amb els aprenentatges si la quantitat de lèxic especialitza és limitada o s'ha treballat prèviament i se li poden demanar aclariments.		
	• Entendre arguments i raonaments senzills (per exemple, sobre fets històrics o qüestions socials).		
Producció oral	• Si la parla és clara i ben articulada, comprendre els punts principals i els detalls importants d'exposicions d'una certa extensió.		
	• Comprendre les idees principals i les secundàries d'una informació audiovisual adequada a l'edat sempre que l'articulació sigui clara i el ritme de la parla no sigui gaire ràpid.		
	• Donar arguments senzills sobre activitats escolars, com ara justificar per què ha donat una determinada resposta a una pregunta.		
	• Explicar l'argument d'un llibre o una pel·lícula i fer-ne la valoració.		
	• Presentar de manera senzilla les conclusions d'un treball en grup.		
Interacció oral	• Fer d'una manera raonablement fluïda una exposició, narració o descripció prèviament preparades sobre temes coneguts o relacionats amb els aprenentatges.		
	• Llegir en veu alta i amb una entonació adequada textos treballats prèviament.		
	• Reaccionar a les intervencions dels altres interlocutors per expressar sorpresa, alegria, tristor, interès o indiferència.		
	• Demanar ajuda per resoldre dificultats concretes a l'hora de resoldre una tasca escolar.		
	• Interactuar per seguir instruccions detallades o altres indicacions.		
Comprensió lectora	• Participar en converses espontànies sobre temes d'interès comú (llibres, jocs, música, esports...), tot i que de vegades es poden produir interrupcions en la comunicació.		
	• Resoldre la major part de les situacions comunicatives que es produeixen en l'àmbit escolar, d'acord amb l'edat i el nivell d'aprenentatge, encara que de vegades pugui tenir algunes dificultats per expressar clarament el que vol dir.		
	• Utilitzar paraules o expressions alternatives per substituir una paraula desconeguda en intercanvis sobre temes coneguts.		
	• Comprendre la major part de la informació en textos d'ús social: normes d'ús de la biblioteca, cartells, programes d'activitats...		
	• Comprendre la major part de les instruccions sobre les activitats escolars.		
	• Localitzar informacions específiques amb una certa facilitat en textos escolars adequats a l'edat.		
	• Identificar les idees principals i secundàries en textos ben estructurats relacionats amb la seva experiència o els seus interessos.		
	• Identificar opinions o punts de vista en textos adequats a l'edat.		
	• Comprendre les idees principals de textos escolars ben estructurats adequats a l'edat si el tema és conegut o s'ha treballat prèviament.		
Producció escrita	• Seguir la trama d'una narració d'estructura clara i identificar la seqüència narrativa i els esdeveniments més importants.		
	• Comprendre correus electrònics, cartes o altres tipus de missatges escrits personals i respondre'ls de manera entenedora i corresponent al missatge original.		
	• Deducir el sentit d'una paraula desconeguda en un text si aquest és sobre un tema conegut i no té una densitat lèxica gaire alta.		
	• Utilitzar l'índex d'un llibre de text o d'un altre document adequat a l'edat per trobar-hi una informació específica.		
	• Expressar per escrit sentiments com tristor, felicitat, interès, solidaritat...		
• Escriure textos senzills i coherents sobre temes relacionats amb els continguts escolars.			
• Escriure, amb l'ajuda de models o altres suports, textos ben connectats i organitzats segon el model textual corresponent.			
• Respondre amb textos senzills preguntes clares i ben estructurades sobre continguts escolars treballats prèviament.			
• Organitzar adequadament, a partir de models, un text utilitzant signes de puntuació, títols i paràgrafs.			

Referències i altres recursos

“English Language Support Programme. Revised English Language Proficiency Benchmarks. Trinity Immigration Initiative”.

<http://www.elsp.ie/indexLS.shtml>

Generalitat de Catalunya, Govern d'Andorra i Govern de les Illes Balears. (2003). Marc europeu comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, avaluar.

http://llengua.gencat.cat/ca/serveis/informacio_i_difusio/publicacions_en_linia/classific_temes/temes_materials_didactics/marc_europeu_de_referencia_per_a_les_llengues

Little, D., R. Perclová. “Le portfolio européen des langues: guide à l’attention des enseignants et des formateurs d’enseignants”.

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680459f9c>

“Portafolis europeu de les llengües”.

<http://www.oapee.es/oapee/inicio/iniciativas/portfolio/portfolios-validados-esp.html>

“Portafolis electrònic”.

<http://www.oapee.es/oapee/inicio/iniciativas/portfolio/epel.html>

Departament d'Ensenyament (2012). “Objectius generals per als Nivells de referència A1, A2 i B1 per a l’educació obligatòria”. <http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/alumnatnou/orientacions/>

Lingualevel. “Descriptors orientats a l’acció de Lingualevel”.

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680492ff2>